

תוכן העניינים

לראש חודש • אור הירח.....	5
לחודש תשרי • פתח לנו שער.....	15
לחודש כסלו • בחותם הלב.....	23
לחודש אדר • מגילת שלמה.....	41
לחודש ניסן • הגדת שלמה - ביורים להגדה של פסח.....	57
לחודש מנחם-אב • צרייך שמים.....	103
לחודש אלול • אורות שלמה - פירוש לאורות התשובה.....	175
פרק-א'.....	181
פרק-ב'.....	203
פרק-ג'.....	221
פרק-ד'.....	237
פרק-ה'.....	263
פרק-ו'.....	291

הגדת שלמה

ביאורים להגדה של פסח

לחדש ניסן

הקדמה

גוט יומ טוב, גוט חודש, גוט פסח!
ניסן הוּא החודש של יהודָה, של דוד המלֶך, חודש הגאולה הנצחית של מישִׁיח. זה
חודש שכָל יומ הָוּא יומ טוב.

כולם יודעים שכָל הצדיקים הגדולים, במיוֹחֵד הרבי מצאנז הקדוש, היה לובש את
השטרויימל שלו במשך כל החודש והיה עושה סעודת מצווה כל יומ, כי כל יומ
הוא יומ טוב.

כולם מרגשימים כל כך הרבה מתייקות באוויר, כל כך הרבה גאולה. ואתם יודעים,
חברים יקרים שלי, אנחנו חושבים שבגלל שהטהבע כל כך חופשי ומשוחרר באביב,
זאת הסיבה שאנחנו היהודים יצאנו באביב מצרים. אבל זה לגמרי הפוך! בغالל
שaanחנו יצאנו מצרים - בغالל זה, בחודש זהה, הכל נהיה חופשי ומשוחרר, יש
כל כך הרבה מתייקות.

אבל אתם מבינים, מה שמשמעותו לנו לפעמים מלחיות חופשי זה דבר קטן מאד.
חמצ אסור ב'משה' - לפעמים פירור אחד, פירור אחד יכול להרים את כל החיים,
חס ושלום.

אתם יודעים, חברים, אני יכול להישבע שרוב הזוגות שהתגרשו, לא היה ביניהם
AIROU גדור, אלא פירור, פירור ...
בפסח, אנחנו נפטרים מכל הפירורים הללו.

גאולה אמיתית היא שאנחנו הולכים עם נר, מחפשים את הפירור שעலול להפריע,
מוצאים אותו ושורפים אותו!

הרבי מקרלין שואל - איך אתה שורף אותו?
עם האש שבלב שלך, עם האש של עבודת ה'.

אתם יודעים, חברים יקרים שלי, רבי משה מקוברין אומר: 'פעם למדתי לעבוד את
השם מהקוזקים. פעם עברתי ליד בסיס שבו עברו הקוזקים את הטירונות שלהם,
ואז רأיתי אותם מכימים עוד קוזק כעונש.'

שאלתי אותם: 'מה הוא עשה?'
 הם אמרו: 'אה, אتمול בלילה הוא עמד בשמירה, והבוקר הוא היה חצי מת, והוא
 היה כפוא!'
 אז אמרתי להם: 'אם כך, מגיע לו מדרליה, שלמרות הקור הוא שרד!'

הקווז צחק ו אמר: 'הא, אתה לא מבין, אם אדם באמת משרת את רוסיה, הוא
 אמור לעשות את זה עם הרבה אש, עד שזה מחם אותו...'

גם מצד הקדשה, לפעמים דבר קטן מאוד עושה אדם למשהו מיוחד. למשל,
 אנחנו מכירים מאה אנשים, אבל רק אחד אנחנו אוהבים מאוד. 'מה יש לו?' - יש
 לו את 'משהו' הזה, יש משהו קטן. משהו קדוש.

בפסח הלב שלנו ממש אש. בפסח מAIR בנו כל כך הרבה אש, וכל כך הרבה
 מתייקות.

אני זכר כשאני ואחי ואחותי היינו קטנים, היינו יושבים על יד שולחן הסדר ובaba
 שלנו היה מלך העולם.
ABA התחיל לומר: 'ילדים, הלילה אנחנו כולנו מלאכים, כולנו נסיקים, הלילה
 אנחנו אוכלים בשולחן של הקדוש-ברוך-הוא'.
 'זה לא השולחן שלי',ABA היה אומר, 'זה השולחן של הקדוש-ברוך-הוא'...
 העיניים שלנו זהרו, געוואלד - לאכול בשולחן של אדון כל העולםים!

אני מברך את כולנו שיהיה לנו ליל-סדר טוב, ליל-הסדר יקר.
 שניהה שם לגמרי, עם כל הלב והכוונה, כמו מקווה שנכנסים בו לגמרי. שלא
 נפגע אחד בשני, שלא נזזל איש ברעהו. שקדושת הפורים תיכנס לתוך קדושת
 הפסח ומשם תימשך הקדושה לחג השבעות ונזכה לקבל את התורה מתוך אורה
 ושמחה ושבון ויקר.
 ובעיקר, אני מברך את כולנו, שאחרי שנתקבל את התורה לא יהיה בעולם איזה עגל
 זהב שיפריד אותנו מהתורה ומהילדים שלנו.

שלמה קרלייבך

עבדים היינו

אתם יודעים מה זה עבד? עבד הוא מישחו שקשה לו להיות קרוב. הוא עושה הכל נכון, אבל הוא רחוק ממה שהוא עושה.
מה זה אדם אמיתי? - כל מה שהוא עושה הוא עושה עם כל הלב.

• • •

הסיבה לכך שלא היינו צריכים זמן כלל כדי להיגאל היא שבפנימיות מעולם לא היינו עבדים.
תמיד היינו בני חורין.
אילו היינו עבדים, מי יודע כמה זמן היה דרוש לנו כדי להיגאל...

אם אנחנו אוהבים מישחו ואנו מסתמכים אליו, צריך רק רגע קצר כדי להשלים, כי האהבה נמצאת שם בין כה וככה.
אבל, אם לא הייתה שום אהבה מלכתחילה, מי יודע כמה זמן צריך כדי להשלים...

בליל-הסדר, הקדוש-ברוך-הוא נותן לכל היהודים לטעם מה הם באמות.

• • •

בליל-הסדר בורא עולם נותן חכמה רבה לבני אדם, והוא נקראת בלשון הקבלה
'מוחין גדולות', כלומר, מוח גדול וshall רחב להבין ולהשכיל.
המקשור עם הנעשה בליל-הסדר בכל מואדו, זוכה להבין מה שקרה בעולם.
זו מותנה ממשמים.

מְעֵשָׂה בְּרַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יְהוֹשָׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזֹרְיהָ וְרַבִּי עֲקִיבָּא וְרַבִּי טְרָפּוֹן שֶׁהָיוּ מִסְבֵּין בְּבָנֵי בָּרָק

המעשה הזה התרחש בערך שלושים ותשע שנה אחרי חורבן בית המקדש.
הרומיים אמרו: 'מי שייתפס חוגג את הפסח - יישרף!'
אבל רכובינו התכנסו יחד בבני ברק לחגוג את ליל-הסדר.

היה שם אוור חזק כל-כך עד שטעו תלמידיהם, ואמרו להם: 'האור הגדל זורת,
הגיע זמן הגאולה!'

• • •

רבי עקיבא חי באחת התקופות האפלות ביותר בהיסטוריה שלנו.
לאחר חורבן בית-המקדש, לאחר המהפהכה והעליה של בר-כוכבא, שלמרבה
הצער לא הצליחה, היה אסור ללימוד תורה.
אם רצית להיות יהודי הייתה צריכה להתחבא.
הם ישבו כל הלילה הארוך, כל הגלות - כשהם אומרים לנו: תחזיקו מעמד, תחזיקו
מעמד!! עד שבאו תלמידיהם - הילדים שלכם, שלנו, והם קיבלו את ההודעה,
בקרוב בקרוב הגאולה באה...

אדם צריך להביא אותו לליל-הסדר את כל מה שקרה לו במשך כל ימי חייו - ממש
להביא לפני הקדוש-ברוך-הוא את כל הספרות שלו.

כי בليل-הסדר הקדוש-ברוך-הוא מוציא את האדם מכל הבלבולים של מאורעות
חייו, ונונן לו להבין בשכל ישר את כל הרפתחות חייו.

כִּנְגַּד אֶרְבָּעָה בְּנִים דָּבָרָה תֹּרְהָה:

אֶחָד חֲכָם. וְאֶחָד רְשָׁע. וְאֶחָד טָم. וְאֶחָד
שְׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשָׁאוֹל:

חברים יקרים שלי, תראו, בليل-הסדר אנחנו אומרים לילדים שלנו:
תנו לי לספר לכם על ארבעת הבנים.
חלקים טובים, חלקים הכי טובים, חלקים חכמים, וחלקים לא כל-כך חכמים...
אבל ליל-הסדר נותן לי טעם של כמה הקדוש-ברוך-הוא מאמין בהם.

לפעמים אתם רואים אנשים צעירים, והם באמת קצת ירדו מהדרך הנכונה. למה
הם ככה? כי לא היה להם מישחו שיאמין בהם.

אבל עכשו תנו לי לספר לכם,
רבותינו הקדושים מלמדים אותנו שהחכם הוא מאוד יפה, אבל החכם הוא לא
כל-כך רחוק מהאדם הרשע.
ומי הוא הרשע?

הרשע הוא מישחו שאף פעם לא אמרו לו כמה הוא קדוש!
וכך אומר הרב מבעלז:
מדובר, כשמדברים עם הרשע, צריכים להזכיר בשניים שלו? זה קצת לא יפה! הוא
שואל, והוא מתרץ:

רשע - ר-ש-ע. ככלומר, מבחו זה ר-ע (רע) אבל מבפנים זה ש. ש' פירושו שלושה
עמודים קטנים, כנגד האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב.
זאת אומרת, אפילו היהודי הכי רשע בעולם, הבפנים שלו, הנשמה שלו כל-כך
קדושה. הנשמה שלו קשורה לאברהם, יצחק ויעקב.
אנחנו אומרים לאבא שלו: הכה את שניינו. אם אתה רוצה לחנק את הילד הזה -

כדי שתAIR את ה-ש, תגרום ל-ש לזרוח שוב.
תן לבוחר הצעיר הזה אומץ! תגיד לו: מה אתה רוצה שנחשוב שאתה לא קדוש?
אני יודע שאתה קדוש!

עלומת זאת, החכם שונה מעט. את החכם צריך ללמד. 'אולי תפסיק להיות
איןטלקטואל? אולי תטעם מהאפיקומן ותטעם את טעם החיים?'

ה埙 הוא משחו אחר, וה埙 הוא באמות מושלים. הוא רוק ורוצה לדעת את עומק העומקים של כל דבר. הוא אומר: **תראו לי את עומק העומקים שמאחורי הכלול.** ואני אגיד לו: הקדוש-ברוך-הוא יראה לך את זה, הקדוש-ברוך-הוא הוציא אותנו ממצרים, **ישנים אורות עמוקים מסויימים שרק הקדוש-ברוך-הוא יכול לתת לך.**

לאחר מכן אנחנו מדברים על הבוחר הבא - שאיןנו יודע לשאול. הוא פשוט כל-כך שמח שהוא חי, הוא כל-כך שמח שהוא יהודי, אפילו אם אין לי שום דבר, אני כל-כך שמח. **לכן כתוב: 'את פתח לו'... אנחנו פותחים את כל השערם בשבילו. הלילה זהה פותח לפניינו את כל השערם.**

• • •

מה ההבדל בין החכם לרשע? הרי שניהם שואלים מדוע אוכלים מצה ומדוע שותים יין בלילה-הסדר? **ההבדל הוא שהרשע לא יודע איך ללוועס את התורה.**

הקדוש-ברוך-הוא נתן לנו שניים כדי ללוועס בהן, כאמור, פרק דבר גדול לחתיות קטנות יותר, כדי שיתאים למידה שלנו. כשלומדים תורה, מותר לנתח כל דבר ולהביא אותו למצב שלנו, כדי שנוכל לקלוטו אותו בפנימיותנו, אבל אסור ללוועס אותו הרבה מדי, עד שינוי את צורתו.

הרשע הוא יהודי גלותי. הוא לועס את התורה. הוא אומר: **'מדוע אוכלים מצה?'**, **'מדוע שותים יין?'**, **'אני רוצה לחקור את ההלכה, לבדוק מה רלוונטי?'** אנחנו אומרים לו: **'ידידנו הרשע, אתה לועס לנו את התורה יותר מדי, בבקשתה תפסיק!'**

ההגדה אומרת: **'ואף אתה הקה את שנייו'.** לא כתוב שצורך לעקור לו את כל השינויים, אלא **'הקה את שנייו'**, כאמור, עקור את השינויים שמקלקלות, הסבר לו מה, איך ומתי ללוועס. ראייתי הרבה זוגות נשואים שהולכים ליעץ נישואין ולועסים את נישואיהם, עד שדבר לא נשאר מהם...

כשمائוד אהבים אדם - מנסקים אותו. מהי נשיקה?
אני מכסה את השינויים שלי עם השפטים ומניח אותן על האדם השני.
אני בעצם אומר לו: 'אני לא לועס. מערכת היחסים בינו היא בדיקת כמו שהוא,
אני לא לועס אותו'.

מדוע אנחנו שותים את היין לפני המזח?
כי את היין לא לועסים, פשוט שותים אותו כמו שהוא.
למදן, שישנם דברים שצריכים לקבלם כמו שהם, בלי לגעת בהם כלל.

כשייעקב אבינו הכנס יין ליצחק אבינו, הוא נישקנו.
יצחק אבינו לא בקש יין, יעקב אבינו הביא לו יין עצמו, שנכנס אליו לקבל
ברכה.
caeomer לו: 'אני רוצה לקבל הכל כמו שהוא'.

• • •

הבן הרשע כועס מאד, הוא מלא מרירות. ולמה?
כי אנחנו לא שיתפנו אותו בתורה; לא פתחנו לו את הדלת; לא הראנו לו מספיק
אהבה ומתיקות.

**בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה
ומror מנהים לפניך:**

בליל-הסדר הכל ברווח לחלוtiny, הכל מוחשי.
אין ספק:
זו מצה,
זה מרור.
 אנחנו יהודים - והשם אחד.